

Et personlig språk når orda svikter

Nostalgi: Dette minnelandskapet, signert K.A.R., har fått tittelen «Nostalgi».

Av Hilde Berit Evensen

Publisert: 25.01.13 09:00 ▾

Del

Kunstterapi er i ferd med å finne sin plass som tilbud til personer med demenssykdommer i Hamar, ikke minst på grunn av innsatsen til diplomkunstterapeut Merethe Klæboe.

Mange har allerede nytt godt av hennes foredrag, opplæring og utstillinger av brukeres bilder.

6. februar skal hun holde innlegget Kunstterapiprosjekt som dagaktivitetstilbud til personer med demens på Demenskonferanse Innlandet 2013 i Hamar.

«Skrytevegg» med ledig plass

Liv Marie Spolén viser fram «skryteveggen» i gangen utenfor leiligheta på Klukstuen i Hamar.

Spolén forteller at hun ikke trodde hun kunne male. Nå ønsker hun å delta på flere kurs.

– Jeg ser ting rundt meg som jeg ikke la merke til før, og jeg får lyst til å male dem, forklarer hun.

Liv Marie Spolén er ikke alene om å være fornøyd med kunstkurs som dagaktivitetskurs for personer med demens. Her er utdrag fra noen av tilbakemeldingene til kursdeltakere (henta fra rapporten «Aktiv omsorg: Kunstterapiprosjekt»):

«(...)Flere burde få muligheten til å delta fordi det gir glede, entusiasme, samholdet i gruppa gir trygghet. **Den stunden jeg maler, er jeg her og nå**».

«(...)«Jeg var veldig tvilende til å bli med. Har aldri malt bilder før, men strikket mye. Jeg har blitt mer passiv i det siste pga. sykdommen. Familien påvirket meg til å bli med på prosjektet. Jeg er godt fornøyd med arbeidene mine, og synes jeg har fått nok hjelp og assistanse. **Fint å bli kjent med nye mennesker, vi har blitt en sammensveiset gjeng. Det er nesten det fineste med prosjektet**».

«(...)Jeg trenger å slippe meg mer løs, dette gir meg påfyll. **Kronen på verket at prosjektet avsluttes med utstilling. Kan tenke meg å lære mer**». (HDS uthevinger).

Deler erfaringer

Hamar komme har bygd opp erfaring med kunstterapi som prosjektleder Merethe Klæboe minner om at det er viktig å forankre på ledernivå.

Merethe Klæboe: – I Hamar har vi lyktes. I prosjektene har helsefagarbeidere, lærlinger og ledere som bringer kunnskapen videre. Det er opp til lederne i andre kommuner om de vil se nytten av kunstterapi. Det er derfor jeg holder foredrag på Demenskonferansen 2013.

Det er Alderspsykiatrisk forskningssenter, Sykehuset Innlandet og Fylkesmannen i Hedmark og Oppland som inviterer til den kunnskaps- og erfaringsbaserte konferansen om demens 6. og 7. februar.

I en egen post på programmet deltar bruker ved dagsenteret, Liv Nerdrum, og aktivtør Anne Grethe Ingebrigtsen i samtale under tittelen *Klukstuen – et lysglimt i hverdagen*.

Glede og mestring

Merethe Klæboe: – Det vi som holder kursene opplever, er at kursene gir glede og mestringfølelse fordi deltakerne er aktive i en prosess der de får uttrykke seg.

Klæboe opplyser at Hamar kommune har tilbudt kunst som uttrykksform siden 2009, da med prosjektet «La meg vise deg hva jeg sanser». Fire pasienter fra skjermet avdeling deltok i prosjektet.

I 2010 og 2011 var det kunstterapi grupper på fire sjukehjem i kommunen under vignetten «Kunsten å komme til uttrykk» med stor utstilling i rådhuset desember 2011 som avslutning. På bakgrunn av prosjektet og rapporten «AKTIV OMSORG: KUNSTTERAPIPROSJEKT» av Merethe Klæboe og Bente Ødegård Kjøs fra juni 2012, ble det i Hamar kommune tre parallelle kunstgrupper høsten 2012.

Da Hamar Dagblad intervjuer Klæboe, hadde hun nettopp fått beskjed om at det kommer penger fra Den kulturelle spaserstokken som gjør at det blir fire nye kunstkurs på fire sjukehjem i Hamar i vår.

Mer aktiv omsorg

Hovedmålet med kunstterapi prosjekt er, ifølge Klæboe og Ødegård, å styrke ansattes kompetanse i aktiv omsorg.

Rapporten både stiller og svarer på spørsmålet: *Hvorfor er kunstterapi viktig for personer med en demenssykdom?*

Svaret ligger i at verbal kommunikasjon kan bli letende og frustrerende for demente – slik at følelsen av ikke å mestre kan forsterkes. Gjennom samtaler om bilder uttrykt gjennom kunstkurs, gis nye muligheter til å få innblikk i brukernes tanker, opplevelser og følelser. Dermed kan kunsten bidra til ny følelse av mestring og glede.